

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 80/987/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever

(2001/C 154 E/08)

(Voor de EER relevante tekst)

COM(2000) 832 def. — 2001/0008(COD)

(Door de Commissie ingediend op 16 januari 2001)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 137, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's,

Volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In punt 7 van het Gemeenschapshandvest van de sociale grondrechten van de werknemers, dat op 9 december 1989 is goedgekeurd, wordt gesteld dat „de verwezenlijking van de interne markt moet leiden tot een verbetering van de levensstandaard en arbeidsvoorwaarden voor de werknemers in de Europese Gemeenschap. (...) Daar waar nodig moet deze verbetering leiden tot een verdere ontwikkeling van bepaalde aspecten van de arbeidsreglementering, zoals de procedures inzake collectief ontslag of die in verband met faillissementen”.
- (2) Richtlijn 80/987/EEG⁽¹⁾ heeft tot doel werknemers bij insolventie van hun werkgever een minimum aan bescherming te bieden. Daartoe moeten de lidstaten een fonds oprichten dat de honorering van de onvervulde loonaanspraken van de betrokken werknemers waarborgt.
- (3) Wegens de evolutie van het insolventierecht in de lidstaten en de ontwikkeling van de interne markt moeten sommige bepalingen van die richtlijn worden aangepast.
- (4) Voor een grotere rechtszekerheid en transparantie moeten onder andere de werkingssfeer en bepaalde definities van Richtlijn 80/987/EEG worden verduidelijkt. Meer bepaald moeten onder „werkingssfeer” de mogelijkheden tot uitsluiting die bij wijze van uitzondering aan de lidstaten worden geboden, worden verduidelijkt, en moet de bijlage bij de richtlijn worden geschrapt.
- (5) Met het oog op een billijke bescherming van de betrokken werknemers is het passend de definitie van staat van in-

solventie aan de nieuwe wetgevingstendenzen ter zake in de lidstaten aan te passen en dit begrip uit te breiden tot andere insolventieprocedures dan liquidatie. Deze wijziging blijkt ook nodig om te zorgen voor coherentie met Richtlijn 77/187/EEG van de Raad van 14 februari 1977 inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten betreffende het behoud van de rechten van de werknemers bij overgang van ondernemingen, vestigingen of onderdelen van ondernemingen of vestigingen⁽²⁾.

- (6) Er moet ervoor worden gezorgd dat de werknemers zoals bedoeld in Richtlijn 97/81/EG van de Raad van 15 december 1997 betreffende de door de Unice, het CEEP en het EVV gesloten raamovereenkomst inzake deeltijdarbeid⁽³⁾, Richtlijn 1999/70/EG van de Raad van 28 juni 1999 betreffende de door het EVV, de UNICE en het CEEP gesloten raamovereenkomst inzake arbeidsovereenkomsten voor bepaalde tijd⁽⁴⁾ en Richtlijn 91/383/EEG van de Raad van 25 juni 1991 ter aanvulling van de maatregelen ter bevordering van de verbetering van de veiligheid en de gezondheid op het werk van de werknemers met arbeidsbetrekkingen voor bepaalde tijd of uitzendarbeid-betrekkingen⁽⁵⁾ niet van de werkingssfeer van deze richtlijn worden uitgesloten.
- (7) Om de rechtszekerheid van de werknemers bij insolventie van ondernemingen met activiteiten in verscheidene lidstaten te waarborgen en de rechten van de werknemers te versterken in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen moet een bepaling worden ingevoerd waarin uitdrukkelijk wordt vastgesteld welk fonds in deze gevallen bevoegd is terzake van de honorering van de loonaanspraken, en moet voor de nodige samenwerking tussen de bevoegde overheidsdiensten van de lidstaten worden gezorgd, opdat de desbetreffende bepalingen juist worden toegepast.
- (8) Om met name in grensoverschrijdende gevallen gemakkelijker te kunnen vaststellen welke insolventieprocedures toepassing vinden, moet ervoor worden gezorgd dat de lidstaten de insolventieprocedures waarbij het waarborgfonds wordt ingeschakeld, aan de Commissie en de andere lidstaten meedelen.
- (9) Bijgevolg dient Richtlijn 80/987/EEG te worden gewijzigd.

⁽²⁾ PB L 61 van 5.3.1997, blz. 26. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/50/EG (PB L 201 van 17.7.1998, blz. 88).

⁽³⁾ PB L 14 van 20.1.1998, blz. 9. Richtlijn gewijzigd bij Richtlijn 98/23/EG (PB L 131 van 5.5.1998, blz. 10).

⁽⁴⁾ PB L 175 van 10.7.1999 blz. 43.

⁽⁵⁾ PB L 206 van 29.7.1991, blz. 19.

⁽¹⁾ PB L 283 van 28.10.1980, blz. 23. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij de Akte van Toetreding van Oostenrijk, Finland en Zweden.

(10) Overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel zoals neergelegd in artikel 5 van het Verdrag kunnen de doelstellingen van het overwogen optreden, dat wil zeggen aanpassing van enkele bepalingen van Richtlijn 80/987/EEG teneinde rekening te houden met de ontwikkeling van de arbeidsmarkt, niet voldoende door de lidstaten worden verwezenlijkt en kunnen zij derhalve beter op communautair niveau worden verwezenlijkt. Deze richtlijn beperkt zich tot het vereiste minimum om deze doelstellingen te verwezenlijken en gaat niet verder dan hiertoe nodig is,

HEBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Richtlijn 80/987/EEG wordt als volgt gewijzigd:

1) De titel wordt vervangen door:

„Richtlijn 80/987/EEG van de Raad van 20 oktober 1980 betreffende de bescherming van de werknemers bij insolventie van de werkgever”.

2) De afdelingen I en II komen als volgt te luiden:

„AFDELING I

Werkingsfeer en definities

Artikel 1

1. Deze richtlijn is van toepassing op uit arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen voortvloeiende aanspraken van werknemers tegenover werkgevers die in staat van insolventie in de zin van artikel 2, lid 1, verkeren.

2. De lidstaten kunnen bij wijze van uitzondering de aanspraken van bepaalde categorieën werknemers van de werkingssfeer van deze richtlijn uitsluiten op grond van het bestaan van andere waarborgen, indien vaststaat dat deze de belanghebbenden een zelfde mate van bescherming bieden als deze richtlijn.

3. De lidstaten kunnen de volgende categorieën van de werkingssfeer van deze richtlijn uitsluiten:

- a) huispersoneel in dienst van een natuurlijk persoon
- b) deelvisser.

Artikel 2

1. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt een werkgever geacht in staat van insolventie te verkeren wanneer is verzocht om inleiding van een in de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van een lidstaat neergelegde collectieve procedure die, op de insolventie van de werkgever berustend, ertoe leidt dat deze het beheer en de beschikking over zijn vermogen geheel of ten dele verliest en dat een curator wordt aangewezen, wanneer de autoriteit die uit hoofde van de genoemde wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen bevoegd is:

- a) hetzij heeft besloten tot inleiding van de procedure;
- b) hetzij heeft geconstateerd dat de onderneming of de vestiging van de werkgever definitief is gesloten, en dat het beschikbare vermogen ontoereikend is om inleiding van de procedure te rechtvaardigen.

2. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan het nationale recht met betrekking tot de definitie van de termen „werknemer”, „werkgever”, „bezoldiging”, „verkregen recht” of „recht in wording”.

De lidstaten mogen echter de volgende categorieën niet van de werkingssfeer van deze richtlijn uitsluiten:

- a) deeltijdwerkers in de zin van Richtlijn 97/81/EG;
- b) werknemers met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd in de zin van Richtlijn 1999/70/EG;
- c) werknemers met een uitzendarbeid-betrekking in de zin van artikel 1, punt 2, van Richtlijn 91/383/EEG.

3. Voor de toepassing van deze richtlijn wordt onder „vestiging” verstaan: elke plaats van handeling waar de werkgever met behulp van mens en goederen een economische activiteit uitoefent die niet van tijdelijke aard is.

AFDELING II

Bepalingen inzake waarborgfondsen

Artikel 3

De lidstaten treffen de nodige maatregelen opdat waarborgfondsen onder voorbehoud van artikel 4 de onvervulde aanspraken van de werknemers honoreren die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten of arbeidsverhoudingen.

De aanspraken die het waarborgfonds honoreert, betreffen de onbetaalde lonen over een periode vóór en/of, in voorkomend geval, na een door de lidstaten vastgestelde datum.

Artikel 4

1. De lidstaten hebben de bevoegdheid om de in artikel 3 bedoelde betalingsverplichting van de waarborgfondsen te beperken.

2. Indien de lidstaten van de in lid 1 bedoelde bevoegdheid gebruik maken, stellen zij de periode vast waarvoor het waarborgfonds de onvervulde aanspraken honoreert. Deze periode mag echter niet korter zijn dan de laatste drie maanden waarover geen loon is uitbetaald.

De lidstaten mogen bepalen dat deze minimumperiode van drie maanden binnen een referentieperiode van ten minste zes maanden dient te vallen.

3. De lidstaten mogen een plafond vaststellen voor de betalingen door het waarborgfonds.

Indien de lidstaten van deze bevoegdheid gebruik maken, delen zij aan de Commissie mee welke methoden zij hanteren om het plafond vast te stellen.”

3) Een nieuwe afdeling III bis wordt ingevoegd:

„AFDELING III bis

Bepalingen inzake grensoverschrijdende gevallen

Artikel 8 bis

1. Wanneer een onderneming met vestigingen op het grondgebied van ten minste twee lidstaten in staat van insolventie verkeert in de zin van artikel 2, lid 1, en om de inleiding van de insolventieprocedure is verzocht in een andere lidstaat dan die op het grondgebied waarvan de werknemer gewoonlijk werkt, is het waarborgfonds van deze laatste lidstaat het bevoegde waarborgfonds.

2. De omvang van de rechten van de werknemers wordt bepaald door het recht waaronder het bevoegde waarborgfonds valt.

3. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat in de in lid 1 van dit artikel bedoelde gevallen de beslissingen in het kader van een insolventieprocedure in de zin van artikel 2, lid 1, waarvan de inleiding is gevraagd in een andere lidstaat, in aanmerking worden genomen om de staat van insolventie van de werkgever in de zin van deze richtlijn vast te stellen.

Artikel 8 ter

Voor de uitvoering van artikel 8 bis zorgen de lidstaten voor de nodige samenwerking tussen de bevoegde overheidsdiensten.”

4) Er wordt een nieuw artikel 10 bis ingevoegd:

„*Artikel 10 bis*

De lidstaten doen kennisgeving van de nationale insolventieprocedures die binnen de werkingsfeer van deze richtlijn vallen, alsook van alle daarop betrekking hebbende wijzigingen, aan de Commissie en de andere lidstaten.

De Commissie maakt deze kennisgevingen bekend in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.”

5) De bijlage wordt geschrapt.

Artikel 2

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2003 aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

Zij passen de in de eerste alinea bedoelde bepalingen toe op iedere staat van insolventie van een werkgever die na de datum van inwerkingtreding van die bepalingen intreedt.

Wanneer de lidstaten deze bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen naar de onderhavige richtlijn verwezen of wordt hiernaar verwezen bij de officiële bekendmaking van die bepalingen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst mede van de bepalingen van intern recht die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 3

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

Artikel 4

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.
